

AMARG

4.^{rt} Trimestre 1986 / II Etapa / N.º 1

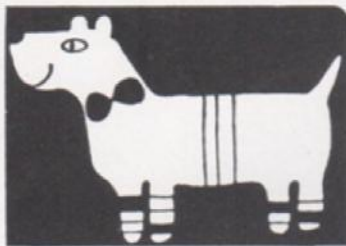
**Pere Arpa,
viure a fons**

**DIÀLISI
I TRASPLANTAMENT**

**Ondas de choque
contra la litiasis**

CAMPDURÀ

RESIDÈNCIA

Tel. 20 55 84

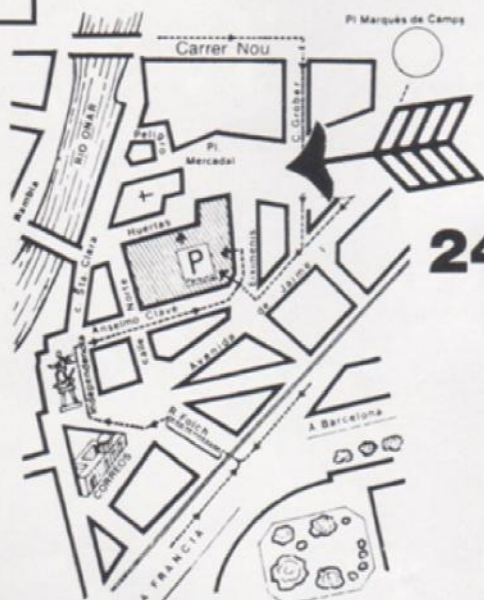
GRANJA CANINA

TEIXITS
SELECTES

C/. Bacià, 1
Telèfon 20 32 26
GIRONA

P EIXIMENIS

obert
les
24 hores

A Girona, solucionats els problemes d'aparcament
PÀRKING EIXIMENIS

AMARG

AMARG és l'Associació dels malalts renals de les Comarques Gironines. Està integrada per tots els que pateixen d'insuficiència renal, així com per totes les persones que volen col·laborar en la solució dels problemes que aquesta situació planteja.

FINS

a - L'assistència als malalts renals, en els aspectes següents: mèdico-socials i laborals per tal d'assolir la seva plena integració en la societat.

b - Contactar i relacionar-se amb altres Associacions nacionals i estrangeres, per a facilitar el trasplant renal, i altres formes de tractament.

c - Aconseguir la col·laboració amb tota mena d'Entitats oficials o particulars, l'activitat de les quals menin a l'assoliment dels fins de l'Associació.

d - Sensibilitzar i interessar l'opinió pública amb la finalitat d'aconseguir la seva cooperació econòmica i personal.

e - Influir en el Ministeri de Sanitat per tal de fer realitat la posta en marxa d'un pla NACIONAL de Diàlisi i Transplant.

QUÈ VOLEM DE VOSTÈ?

Que ens ajudi, col·laborant a que aquesta Associació sigui coneguda, i que els seus fins siguin assumits per part dels seus amics i familiars.

Pot concretar aquesta col·laboració:

a - Fent-se Soci de la nostra Associació (Butlletí Intern).

b - Facilitant feina a les persones afectes d'Insuficiència Renal.

c - Enviant les adreces de tots aquells que poden estar interessats en l'Associació.

Salvar vides

Després d'un any de silenci, l'Associació de Malalts Renals de Girona es replanteja un repte important: la publicació periòdica d'una revista. No resulta tan fàcil dir-ho com acceptar –i afrontar– tot el que la frase comporta i significa, malgrat que pugui semblar un tòpic. Potser caldria reivindicar alguns d'aquests tòpics; podria ser el cas de *solidaritat, col·laboració, unió, altruisme*; mots que no s'utilitzen per gastats i quan s'utilitzen és per oblidar-los poc després.

Aquesta premissa suposa una declaració de principis, probablement implícita en la recuperació d'un objectiu fonamental de l'Associació de Malalts Renals: la difusió dels problemes comuns d'aquest col·lectiu i la sensibilització dels qui no l'integren. **AMARG** no pot ésser la veu dels Sense Veu, però no pot defugir aquest paper dins del col·lectiu que representa. És la seva finalitat bàsica. A grans trets, significa perseguir la integració plena dels insuficients renals en la societat; sensibilitzar i interessar l'opinió pública per aconseguir cooperació personal i econòmica i d'entitats socials o institucionals, ademés de contactar i relacionar-se amb associacions –tant nacionals com estrangeres– per a facilitar el trasplantament renal i altres formes de tractament. La revista és un mitjà fonamental per assolir aquests objectius marcats.

Fins avui la majoria de persones que pateixen insuficiències renals terminals viuen depenent d'una màquina a l'espera del trasplantament. La

diàlisi permet la supervivència del malalt renal, però de forma artificial. Sotmetre's periòdicament a diàlisi –dies alterns habitualment– merma la salut i limita la llibertat d'acció de l'insuficient renal en tots els camps de la seva vida familiar, social o professional. D'altra banda, el malalt ha de dialitzar-se indefinidament. El tractament no pot comportar en cap cas la superació de la insuficiència renal: la màquina solament supleix algunes de les funcions que realitza el ronyó sà. En relació a la possibilitat de trasplantament, encara avui, la demanda és molt superior a les donacions.

El trasplantament significa habitualment la recuperació física del malalt, l'aproximació al nivell de salut considerat normal i l'alliberament de les pressions psicològiques que crea la dependència d'un ronyó artificial. La problemàtica de les donacions, però, és complexa, s'hi barregen la desinformació, conflictes ètics i morals, el desinterès... Encara avui, familiars d'accidentats es neguen a permetre l'extracció d'òrgans als finats per salvar una vida o es neguen a donar els seus quan no els necessitaran. En aquest sentit, cal prendre consciència del valor de cada donació: vides humanes.

Els camps a treballar per fer realitat els objectius plantejats són molts amb una única i essencial finalitat: que tots els malalts renals puguin veure garantida la seva recuperació plena.

AMARG

AMARG és una publicació trimestral de l'Associació de Malalts Renals de Girona, sense cap finalitat lucrativa. L'opinió de la revista s'expressa a través de l'Editorial i no comparteix necessàriament l'opinió dels articles signats que correspon a llurs autors.

Consell de Redacció: Lluís Freixas i Mascort, Ramon Pasqual, Teresa Climent, Consol Climent.

Col·laboradors: J. Puig i Surroca, Marina Paretas i Bonet, Carme Suñol i Gurnés, Josep Maria Pla i Bartina.

Redacció: Carretera de Barcelona, 23, entresol, 2.ª - 17001 GIRONA.

Imprimeix: Curbet - Migdia, 10 - 17003 GIRONA.

Dipòsit legal: GE. 215-1981.

SUMARI

Tribuna: A UN BON AMIC MEU, per J. Puig i Surroca	5
Informe: DIÀLISI I TRASPLANTAMENT	6 - 7 - 8 - 9
El trasplantament és actualment la fórmula més eficaç contra les insuficiències renals. Perquè és l'única alternativa.	
Entrevista: PERE ARPA, VIURE A FONTS	10 - 11 - 12
Patir una insuficiència renal no és motiu per limitar les possibilitats socials i professionals d'una persona. Pere Arpa és guanyador de la prova automobilística Baja Montesblancos en categoria Suzuki i quart classificat al Campionat d'Espanya de Rallies de terra en la mateixa categoria.	
Actualidad: ONDAS DE CHOQUE CONTRA LA LITIASIS	13 - 14 - 15
Butlletí: HACIA LA FEDERACIÓN DE ASOCIACIONES	16
Fem salut: EL MALALT DAVANT L'ALIMENTACIÓ	17
Bústia: AMARG o AIRC?	18

SOCI MALALT

Voldria ésser soci de l'Associació de Malalts Renals de Girona - **AMARG**.

Nom i cognoms _____

Adreça _____

Població _____

Autoritzo el pagament de la meva quota voluntària al Banc o Caixa _____

Signatura: _____ Compte n.º _____ Sucursal _____

SOCI COL-LABORADOR

Voldria ésser soci col-laborador de l'Associació de Malalts Renals de Girona - **AMARG**.

Nom i cognoms _____

Adreça _____

Població _____

Autoritzo el pagament de la meva quota voluntària al Banc o Caixa _____

Signatura: _____ Compte n.º _____ Sucursal _____

DONANTS

Desitjo ésser donant de ronyó i trameto aquest cupó per tal que l'Associació de Malalts Renals de Girona - **AMARG** faci els tràmits pertinents a tal efecte.

Nom i cognoms _____

Adreça _____

Població _____ Telèfon _____

Signatura: _____

A volta de correu em serà tramesa la targeta acreditativa de donant de ronyó.

a un bon amic meu

Totes les malalties són doloroses de suportar... (Foto DIARI DE GIRONA).

Totes les malalties són doloroses de suportar. Les de ronyó no són una excepció perquè són llargues i feixugues. És la diàlisi la vetlladora permanent dels malalts d'aquesta naturalesa fins que no s'aconsegueix el desitjat trasplantament que esperen amb estoica resignació milers i milers de pacients. Aquest procés desactiva, en certa manera, la personalitat altra hora demostrada de moltes persones i això fa, naturalment, que a vegades aflori el desànim.

Jo tinc alguns amics que estan sotmesos a la màquina i és clar que els consells són fàcils d'expendre. Però així i tot, voldria fer-los arribar un fort crit d'esperança i una gran il·lusió per anar marcant dies i anys en el calendari de la

vida, ja que, a part de tenir per segur que la facilitat de trasplantament anirà augmentant, també s'albiren altres mitjans de la ciència per a poder combatre amb més eficàcia aquesta infermetat.

Entre aquests amics meus s'hi troben dos que sortosament han pogut abraçar-se al trasplantament i és reconfortant haver pogut comprovar que, després del llarg temps que estaren sotmesos a diàlisi amb bran estoïcisme, ara fan vida normal i el somriure i el benestar moral es reflecteixen en el seu rostre.

El lloc que deixaren vacant l'ocupà, ja fa un cert temps, un comú amic, excel·lent tertulià i home de bones maneres vers el proïsme. És a ell a qui voldria diri-

gir-me de forma directa per a donar-li aquest simple missatge d'esperança a fi que el seu incisiu humor, la seva parla amb brots filosòfics i la seva sempre desitjada i agradable companyia no es perdi mai i que, en un futur proper, pugui acollir-se al trasplantament, tot desitjant-li molts anys de vida en franca forma física i mental.

I no voldria acabar aquest escrit sense donar un toc a la conscienciació del col·lectiu a fi d'aconseguir que les donacions vagin incrementant-se dia a dia, doncs d'aquesta obra benèfica, en tots sentits, en depenen moltes vides humanes.

J. PUIG I SURROCA

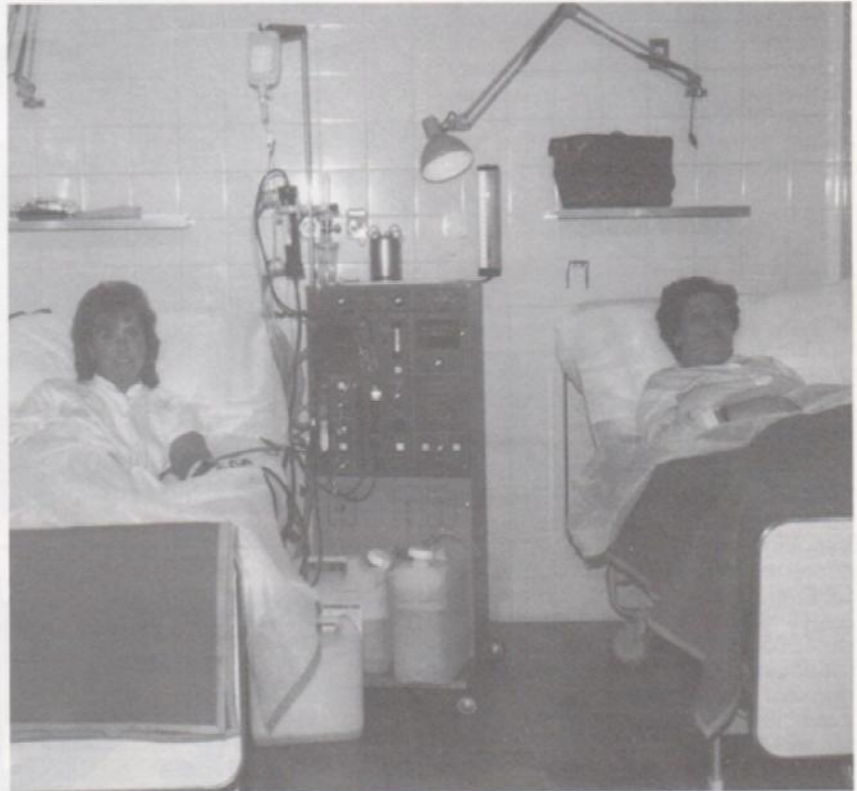
La diàlisi són sistemes de depuració de la sang que permeten la supervivència de l'insuficient renal, tot i que no substitueixen totalment les funcions del ronyó malalt.

Diàlisi i trasplantament

El trasplantament es configura avui com la solució òptima –sense ésser la definitiva– en el tractament d'insuficiències renals terminals que suposen la dependència dels malalts de sistemes de suplència de les funcions que el ronyó no compleix. Aquests sistemes són bàsicament diàlisi peritoneal i hemodiàlisi –ronyó artificial–, la més practicada amb un ample marge de diferència en relació a la primera. Aquests tractaments, de duració indefinida, consisteixen en tècniques de depuració de la sang quan el ronyó deixa de realitzar-la provocant greus incapacitats que disminueixen sensiblement les possibilitats vitals del malalt, però no substitueixen totes les funcions que el ronyó fa efectiva.

El trasplantament és, en canvi, en els casos de malalties provocades per la pèrdua de funcions de determinats òrgans, l'única alternativa per aconseguir una recuperació adequada del malalt i millorar la seva qualitat de vida. Tot i ser una tècnica relativament nova, algunes de les seves possibilitats estan completament sistematitzades i assumides mèdicament. Amb tot, al voltant de cent cinquanta gironins es troben actualment en programa de diàlisi i, aproximadament, quelcom més d'una tercera part, els malalts aptes per a trasplantament, conforma la llista d'espera que els permetrà rebre un ronyó, mentre que la xifra de trasplantament se situa en una quarantena des de 1974 i deu d'ells van ser efectuats durant l'any 1986.

Malgrat que el trasplantament, com s'ha dit, no sigui una solució definitiva atès que el ronyó trasplantat té una durada determinada en la majoria dels casos i observa un deteriorament progressiu que finalment durà de nou el malalt a diàlisi, no hi ha altres tractaments mèdics que aconseguixin una qualitat de vida superior per al malalt, en cas de no produir-se un rebuig repetit de l'òr-

Una sessió de diàlisi costa, per mitjana, unes setze mil pessetes i un malalt necessita tres sessions setmanals.

gan. Inicialment el rebuig del cos a un òrgan que considera estrany sempre es dona, però la medicina ha avançat suficientment en aquest camp per superar-lo sota tractament. El seu control es basa en tractaments d'immunodepressió mitjançant fàrmacs; és a dir, l'anul·lació de les defenses del trasplantat per evitar que actuïn contra l'òrgan implantat. En un principi els fàrmacs utilitzats produïen immunodepressions generals que possibilitaven complicacions posteriors, infeccions o malalties donat que el pacient es trobava sense defenses o amb nivells molt baixos. Els tractaments avui són més específics i dirigits, amb la qual cosa disminueixen les possibilitats de complicacions.

D'altra banda, la diàlisi –si pot estipular-se un preu a la salut– és cara. Una sessió costa per mitjana setze mil pessetes i un malalt renal necessita tres sessions setmanals per bé que la infraestructura a Girona, amb tres centres de diàlisi, és suficient perquè no s'hi produeixin mancances i que insuficients renals no tinguin possibilitats de tractament. Si un trasplantament de ronyó supera els dos anys sense suposar el retorn del malalt a diàlisi el seu cost no és superior al cost de dos anys de diàlisi i cal assenyalar que la durada d'un ronyó trasplantat, tot i ésser molt variable en cada cas, pot arribar a superar els vuit o deu anys. Si es perd pot fer-se també un nou trasplantament.

CONDICIONS DEL TRASPLANTAMENT

El trasplantament de ronyó ofereix una problemàtica especial en relació al trasplantament d'altres òrgans, fet que dona més importància encara a la captació de donadors. A títol d'exemple, mentre que el donant d'ulls pot ésser-ho en qualsevol condició ja que la seva còrnia pot extreure's fins a hores després de produir-se la mort, el ronyó —com el cor, el fetge i altres òrgans— ha de ser extret quan el donant es troba clínicament mort i l'operació ha de realitzar-se en un centre sanitari autoritzat. A Girona, l'hospital Alvaréz de Castro.

Quan es produeix una donació, s'estudien les possibilitats dels malalts que es troben en llista d'espera. La inclusió en aquestes llistes d'espera depèn de les aptituds físiques de l'insuficient renal i les possibilitats d'obtenir resultats positius després de la intervenció. En aquest sentit, durant l'any 1986 van generar-se a Girona dinou òrgans dels quals setze van consolidar-se en trasplantaments renals realitzats en diferents indrets de Catalunya. En total, el nombre de trasplantaments renals efectuats —278— supera els de 1985 —236— que van ser malauradament inferiors als de l'any anterior, 261. El nombre de malalts amb insuficiències renals terminals a Catalunya l'any 1985 és de 416,2 persones per milió d'habitants, i Girona i província ultrapassa discretament aquesta xifra.

S'entén per insuficient renal terminal aquell qui la inhibició de funcions dels seus ronyons l'obliga a dialitzar-se. No en tots els casos

La infraestructura a Girona és suficient perquè no s'hi produeixin mancances

El trasplantament, malgrat no ésser una solució definitiva, es configura com l'única alternativa als sistemes de diàlisi.

casademont

**INDÚSTRIA
DE LA CARN**

ELABORACIÓ DE
PRODUCTES ARTESANALS

FUET - LLONGANISSES - PERNIL EN DOLÇ - CATALANA

d'insuficiències és necessària la diàlisi, malgrat que si es tracta de situacions cròniques, a llarg termini i amb un percentatge elevat de possibilitats, sí ho serà.

L'ingrés de persones en aquesta situació es troba entre quaranta-cinc i setanta malalts per any i milió d'habitants. Les millores en medicina preventiva han fet disminuir, però, en els últims anys, la detecció de nous malalts renals i especialment ha fet augmentar la mitjana d'edat dels pacients que comencen tractament substitutiu o de suplència. Fa deu anys la mitjana d'edat de malalts en diàlisi era d'aproximadament quaranta anys. La mitjana d'edat d'ingrés en tractament de diàlisi avui es troba als voltants dels cinquanta-cinc anys.

DONACIÓ I LEGALITAT

Poden ésser donants de ronyó aquelles persones que, amb un estat normal de salut, hagin mort a conseqüència d'accident i, dins d'aquest grup, es limita la donació a altres condicions físiques i mèdiques. Tan sols un u per cent de les persones que moren en centres hospitalaris poden ser donants d'òrgans i cada donant pot suposar dos trasplantaments renals. Aquest fet converteix en un objectiu fonamental evitar la pèrdua de donants vàlids.

Legalment l'extracció d'òrgans pot efectuar-se sempre que el finat no hagi deixat constància expressa de la seva oposició. La llei determina altrament els requisits de comprovació de la mort cerebral del donant que haurà de realitzar-se repetidament i per tres metges diferents abans no es dugui a terme l'extracció.

L'ingrés de persones en aquesta situació es troba entre quaranta-cinc i setanta malalts per any i milió d'habitants.

Informeu-vos o visiteu l'estatge social de l'Associació de Malalts Renals de Girona, a la Ctra. de Barcelona, 23, entresol, 2.ª, o bé telefonau al

20 51 77

Al voltant de cent cinquanta gironins es troben actualment en programa de diàlisi

Restaurant

CASA POU

Pau Casals, 15 - ☎ 85 00 14

VIDRERES

Pere Arpa, viure a fons

Té vint-i-vuit anys i en fa dotze que se sotmet a programa de diàlisi sense que hagi estat cap entrebanc per a retre culte a la seva passió: l'automobilisme. Va iniciar-se en el món dels rallies fa uns anys *sense tenir-ne ni idea*, reconeix. La temporada passada quedava quart classificat en el campionat d'Espanya Promoció Suzuki i guanyador de la Baja Montesblancos –també en categoria Suzuki– junt a un altre pilot gironí, Joan Matamala. Pere Arpa és, en aquest sentit, un exemple de vitalitat i constància, tant per a insuficients renals com per a persones amb un nivell de salut normal.

Sovint es parla de les limitacions que la malaltia suposa a un insuficient renal. Dependre d'un programa de diàlisi comporta alteracions dins del que podria considerar-se una vida professional, social i familiar normal, però Pere Arpa és un exemple de l'afany d'aconseguir que no sigui necessàriament així. La seva trajectòria en el món del motor ho demostra.

«Crec que això es porta a la sang. Des de sempre que hi he estat afeccionat i he anat a veure rallies. Fa uns anys un familiar que havia participat en diverses proves va proposar-me acompanyar-lo com a co-pilot al rally que sortia de Bordils. En aquella primera ocasió vàrem quedar força bé, primers de grup, però ademés va servir per adonar-me'n de la diferència entre veure-ho des de fora o per dins. No es tracta de córrer amb el peu a fons, hi ha molts més condicionants que cal tenir en compte».

Després d'aquesta primera experiència, torna a participar de co-pilot en altres proves amb altres

equips. El primer rally en el qual va situar-se al volant va ser amb un Ford Fiesta en un campionat de promoció organitzat pel Reial Automòbil Club de Catalunya.

«Vàrem ser molt dolents –afirma–. La prova es disputava a la zona Montseny-Guillerics i vam haver de retirar-nos en els entrenaments a rel d'un accident que vàrem tenir revisant un tram de carretera entre Sant Hilari Sacalm i Osor. Posteriorment vaig participar en una pujada als Àngels i també van desqualificar-nos abans de les proves. En els entrenaments vàrem picar contra el cotxe que prenia els temps. Amb aquests resultats vam estar uns dos anys sense fer res més i després vaig tornar-hi amb un SEAT 127 de sèrie. Vaig engrescar a un amic que, de fet, no coneixia res del món dels rallies, i vam participar, sense entrenar, en el Rally Fires. Aquell ja vàrem acabar-lo. Al cap d'un any vaig modificar algunes coses del cotxe: posar-hi rodes de competició, preparar el motor i durant un parell d'anys amb el 127 vam córrer bastant bé».

Pere Arpa al volant del seu Suzuki. Fa dotze anys que de la seva passió.

Les victòries importants per a Pere Arpa arriben en cansar-se de córrer rallies de terra i assabentar-se, la darrera temporada, de l'organització d'una fórmula de promoció de Suzuki.

«Estava cansat de córrer rallies de terra i aquestes proves de promoció donaven força premi entre els sis primers, així que vaig decidir comprar un Suzuki Santana per a participar al premi que era a nivell estatal. Vam fer proves arreu d'Espanya i vàrem quedar quarts, en el

nys que se sotmet a programa de diàlisi, però això no ha suposat cap impediment a la pràctica

Campionat, dins la categoria de promoció de Suzuki. Tenint el Suzuki també vaig decidir participar a la Baja Montesblancos que feien també un apartat de promoció per aquest model. En aquesta ocasió vaig córrer amb Joan Matamala que també havia participat al Campionat d'Espanya de ral·lies de terra i va quedar campió en la categoria Suzuki. De fet, feia temps que ho portava de cap i hi havia participat amb el 127, però no vaig aconseguir acabar la prova. L'any passat hi havia uns cinc-cents cotxes i và-

rem acabar noranta-tres. En Matamala i jo vam guanyar la categoria Suzuki i vam quedar quaranta-tres a la classificació general. El campionat d'Espanya l'havia corregut amb en Santi Gali que, per a mi, és el millor co-pilot del món».

Parlar de co-pilot dóna motiu a Pere Arpa per reivindicar la seva figura.

«Sempre sembla que el premi sigui per al pilot i el co-pilot passa desapercbut. Això és injust perquè el co-pilot és molt important, el

“

Sotmetre't a diàlisi mina la salut poc a poc, però no pots pas quedar-te assegut en una cadira.

... ..

El motor és un hobby car, però si t'agrada és com qualsevol altra cosa.

... ..

Vaig decidir comprar un Suzuki Santana per a participar al Campionat d'Espanya de ral·lies de terra.

... ..

No es tracta de córrer amb el peu a fons, hi ha molts més condicionants que cal tenir en compte.

... ..

A la Baja Montesblancos vàrem començar uns cinc-cents cotxes i vam acabar noranta-tres.

”

Entrevista

cinquanta per cent de l'equip. Cal saber cantar bé els trams per no enganyar el pilot i tots dos han d'estar molt ben avinguts. En realitat, jo sóc molt dolent com a copilot».

D'altra banda, el món del motor és un hobby car i les dificultats per aconseguir dedicar-s'hi professionalment, moltes. Ara, l'equip Arpa-Matamala prepara un dossier, arran dels èxits assolits darrerament, per trobar un «sponsor». Per a Pere Arpa una segona dificultat, al marge de finançar-se les curses, hi ha la insuficiència renal que pateix des de fa dotze anys.

«El motor és un hobby car, però si t'agrada és com qualsevol altra cosa. No ho sé, però, algú li deurà agradar estar amb els amics, altres l'atletisme, el bàsket, a mi m'agrada córrer. I, en relació a la diàlisi, és clar que suposa una dificultat. Quan surts de diàlisi estàs cansat i sotmetre't a aquest programa et va minvant la salut poc a poc, però no pots pas quedar-te assegut en una cadira. Crec que cal fer coses. En aquest sentit no vull pas quedar-me enrera per aquest fet. Tenim projectes i volem tirar-los endavant juntament amb en Joan Matamala. Probablement compraré un nou cotxe, un Citroën Visa Mil pistes i vendré el Suzuki que ara tinc per córrer de nou el Campionat d'Espanya de ral·lies de terra. Potser hauré de buscar altres fòrmules de promoció. En aquest sentit hi ha un projecte per als Pandas Marbella, que serà també un campionat de promoció de terra. Allò cert és que no pots deixar-t'ho córrer i cal anar endavant».

Els principis del pilot gironí conduint un Seat 127 de sèrie.

promotor
constructor

TORRAS

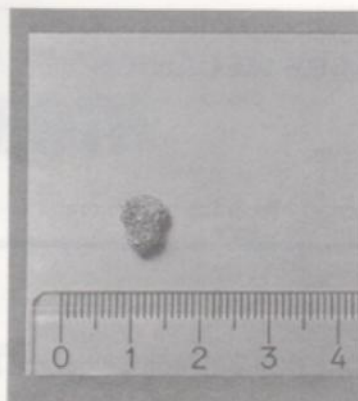
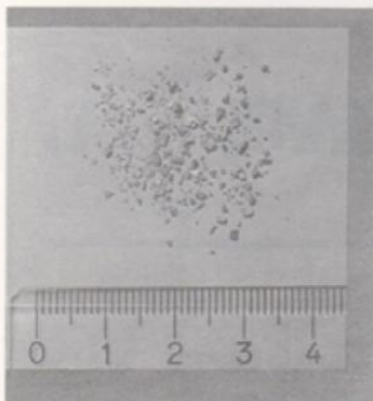
JOSEP TORRAS i AYATS

Carretera Ridaura, 16
Telèfon (972) 26 19 54 - OLOT

Ondas de choque contra la litiasis

Un cuatro por ciento de la población mundial padece cálculos renales que en un cincuenta por ciento son recidivantes, según un reciente informe del Centro de Litiasis Renal del Instituto Dexeus de Barcelona facilitado a una agencia informativa española. Los datos estadísticos señalan que un cuatro por ciento de los catalanes entre dieciocho y cuarenta y cinco años sufren esta enfermedad, mientras que en el resto del Estado español el número de enfermos se sitúa en un 3,8 por ciento, cifra comparable a la media europea. Los métodos empleados en la actualidad para el tratamiento de la litiasis renal, cuya utilización depende de la localización de los cálculos, son la intervención quirúrgica, la endourología mediante el uso de ultrasonidos y la litotricia con ondas de choque. Aproximadamente entre un cinco y un seis por ciento de las personas afectadas por insuficiencias renales presentan litiasis, en diversos grados, al detectarse la insuficiencia.

Los cálculos renales son hereditarios en un cincuenta por ciento de los casos y diversas circunstancias, como el nivel de vida, la alimentación, el hábitat e incluso la renta per cápita influyen en esta enfermedad, según los estudios más recientes. Las alteraciones de las sales, que normalmente se eliminan con la orina, es la causa más general que provoca la aparición de piedras en el riñón, las cuales no se forman ni por la ingestión de alcohol ni por la de tabaco, a criterio de responsables del Centro de litiasis renal del Instituto Dexeus.

En un sesenta por ciento de los casos, los cálculos se deben al oxalato cálcico y afectan por igual a hombres y mujeres, mientras que los de tipo infeccioso son propios de la población femenina que puede sufrir esta enfermedad durante el embarazo, debido al exceso de calcio. La mujer gestante produce durante el embarazo mucho más calcio de lo normal, que discurre por la sangre y la orina, y puede provocar la formación de cálculos.

Por el contrario, las piedras del riñón que se deben a un exceso de ácido úrico suelen afectar más a los varones y representan de un siete a un diez por ciento del total de los casos registrados.

Las dietas ricas en proteínas animales, características de un mayor nivel socio-económico, propician, por otra parte, la aparición de piedras en el riñón ya que se produce un aumento de calcio oxálico y ácido úrico en la excreción urinaria. No obstante, una mala alimentación también puede ser causa de la formación de cálculos renales, enfermedad impor-

tante debido a los consiguientes cólicos de riñón que padecen las personas afectadas por piedras.

ULTRASONIDOS Y ONDAS DE CHOQUE

Los métodos empleados en la actualidad para el tratamiento de la litiasis renal, cuya utilización —como ya se ha indicado— depende de la localización de los cálculos, son básicamente la intervención quirúrgica, la litotricia para la destrucción de las piedras mediante ondas de choque y la endourológica, mediante el uso de ultrasonidos con el mismo fin. Gracias a estos métodos es posible que solamente un cinco por ciento de los enfermos sean intervenidos quirúrgicamente, cifra que aún no cor-

responde, pero, a la realidad española. En España la mitad de los casos son tratados mediante cirugía. Según indican los informes hechos públicos recientemente, ni los hospitales cuentan con la tecnología apropiada, debido a los altos costos que representa, ni los urólogos han incorporado estos avances.

La endourológica y la litotricia permiten que entre un quince y un ochenta y cinco por ciento de los enfermos, respectivamente, puedan tratarse con estas técnicas cuando están situados por encima de la cresta iliaca, mientras que la combinación de ambos sistemas está indicada para las piedras que ocupan toda la cavidad del riñón. Cabe destacar que las piedras situadas en la vesícula también pueden ser destruidas mediante litotri-

REPARACIÓ I MUNTATGES DE FUSTA

Josep Pericot i Mateu

Carrer Sant Romà, 41, 1.ª - ☎ 23 46 15 - SALT (Girona)

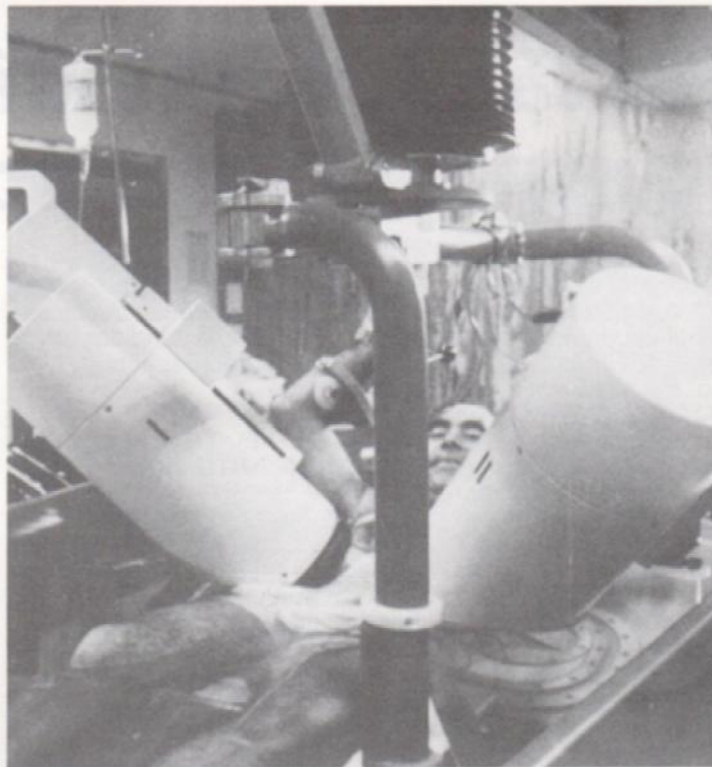
TALLERS MECÀNICS

SOMAC, S.A.

Caldereria i Mecànica en general

Joan Bruguera, 10-20 - ☎ 20 23 36 - 20 34 50

cia en un quince por ciento de los casos. En Alemania han sido tratados ya unos doscientos enfermos por este sistema para eliminar cálculos vesiculares. El Instituto De-xeus de Barcelona, primero en España y tercero del mundo en el que se instaló un equipo de litroticia, trató en los dos últimos años a unos dos mil afectados por litiasis renal mediante este sistema que desintegra los cálculos en pequeños fragmentos que luego son eliminados por la orina.

Los nuevos métodos médicos para la eliminación de cálculos renales pueden hacer innecesaria la intervención quirúrgica (Foto DIARI DE GIRO-NA).

● El Instituto prevé poner en funcionamiento en la primavera próxima un equipo de litroticia para la litiasis vesicular. Parece ser que los tratamientos médicos que se impondrán en un futuro combinarán las ondas de choque y los tratamientos con disolventes para eliminar los cálculos.

ROBA INFANTIL
I JUVENIL

Boutique
Mainada

Abeuradors, 1 - GIRONA

Pastisseria Artesana

CAN XAPA

Carrer Montserrat, 1 - ☎ 49 02 74 - BORDILS (Girona)

Hacia la Federación de Asociaciones

Desde hace algunos meses se halla en trámite la legalización de la Federación Española de Asociaciones de Enfermos de Riñón.

L'Associació de Malalts Renals de Girona -AMARG- asistió a la convención convocada recientemente en Valencia para tratar el proyecto. En las sesiones de trabajo, que no contaron con la asistencia y participación esperada, se debatió el proyecto de estatutos de la Federación en base a un modelo presentado. En ellos se definen los fines y objetivos indicando que no tendrá ningún interés lucrativo sino benéfico-social y sus objetivos son coordinar las actividades de las asociaciones miembros encaminadas, en general, al estudio y solución práctica de los problemas inherentes al enfermo renal. En este sentido se añade que la Federación pretende ser un nexo de unión entre las distintas asociaciones con el fin de mantener contactos e intercambios de información de las respectivas actividades.

En especial se propone promover un estado de la opinión pública favorable a la problemática que envuelve al insuficiente renal en todos sus aspectos. Al margen de ello podrá establecerse intercambios de materiales -informativos, publicitarios, ideas- y lograr peso a nivel

estatal para ahondar en los objetivos de cada una de las asociaciones provinciales extendidas en el ámbito del estado Español.

AVANCE EN EL TRATAMIENTO DEL RIÑÓN ARTIFICIAL

Se ha celebrado en Toledo una Mesa Redonda, con asistencia de numerosos profesionales de la medicina española, organizada por Sorin Biomédica. Esta empresa del Grupo Fiat está dedicada a la investigación desde 1956 y se ha convertido en el líder mundial en el terreno de la medicina nuclear, válvulas y prótesis cardíacas, marcapasos y riñones artificiales.

En la reunión se presentó un nuevo dispositivo dializador que con la llamada "Técnica de la doble cámara" reduce en una hora el tiempo necesario para cada sesión de riñón artificial. La PFD (hemofiltración y diálisis paralelas de la sangre de los enfermos nefróticos) utiliza el principio, recientemente descubierto según el cual, si se realizan de forma simultánea los procesos de difusión y de convección, se produce una mutua influencia positiva, que acelera ambos procesos y reduce sensiblemente el tiempo que requiere la sesión de diálisis.

El nuevo dializador capilar, el Spiraflor SG 2, está formado por la unión en serie de un filtro de fibras huecas de polisulfona y un dializador de cuprofan. El tratamiento supone la extracción, por término medio, del 57 % del contenido de urea en sangre, el 55 % de la creatinina, el 62 % del ácido úrico y el 53 % de otras sales nocivas (fosfatos). También se reducen en gran porcentaje los excesos de sodio, potasio, calcio, albúminas, proteínas, bicarbonatos y otros elementos.

El tratamiento, experimentado inicialmente con una primera muestra de 26 pacientes y después con sucesivos colectivos, consigue una buena tolerancia intra e interdialítica, con menos cefaleas, picores y otras molestias, sin cambios significativos en los parámetros clínicos y bioquímicos, por lo que se espera su rápida difusión en los Centros de Hemodiálisis españoles y europeos. Sorin Biomédica proporciona cada año a los hospitales de nuestro país unos 500 marcapasos, 900 válvulas cardíacas, 250.000 filtros capilares para hemodiálisis y 500.000 dosis de radiofármaco para diagnósticos.

AMARG EN EL CERTAMEN AGRÍCOLA Y COMERCIAL DE SANT NARCÍS

L'Associació de Malalts Renals de Girona -AMARG- estuvo presente de nuevo en el Certamen Agrícola i Comercial de les Fires de Sant Narcís en su última edición. En el stand que instaló l'Associació se repartieron folletos e impresos publicitarios entorno a la problemática inherente al enfermo renal y se desarrolló una campaña de captación de socios -enfermos y colaboradores- y de donantes que obtuvo, en líneas generales, un notable éxito.

FINCAS

MARTORELL

Santa Coloma de Farners

El malalt davant l'alimentació

El goig que ens proporciona a les persones el fet de menjar és considerable; un bon àpat forma part de la majoria de les celebracions socials, festes familiars, trobades amb amics, etc.

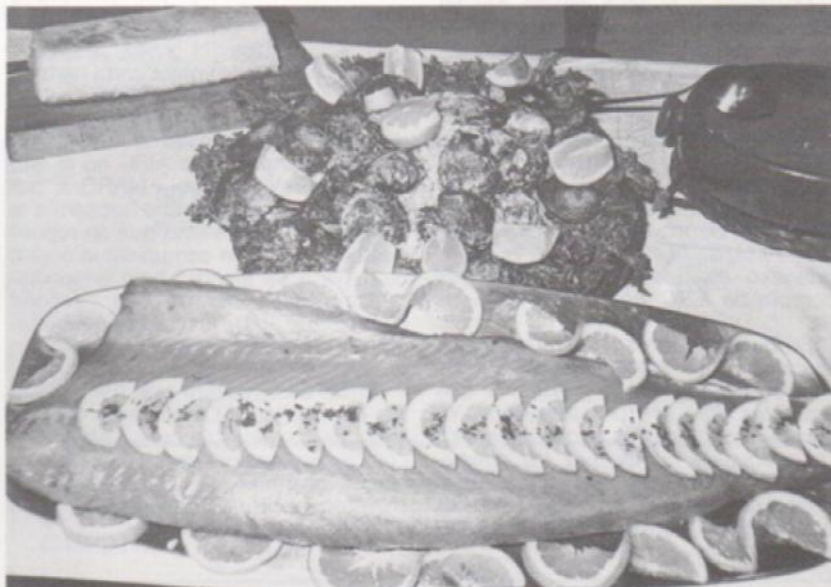
El menjar és, doncs, una parcel·la molt important de la nostra vida tant des del punt de vista biològic com psicològic.

Molts dels costums alimentaris socials i personals són positius, és a dir, estan renyits amb una alimentació correcta des d'un punt de vista de salut; d'altres hàbits, tots ho sabem, no són correctes per la salut (excessos de beguda, de greixos, de sucres, etc.) però també formen part de la cultura.

El pacient en programa de diàlisi veu confrontats els seus costums alimentaris, bons i dolents, amb una sèrie d'imposicions dietètiques que comporta la seva malaltia.

En confrontar els costums adquirits durant la seva vida en l'etapa anterior a la malaltia i les "restriccions" que es veu obligat a seguir, fa que el pacient adopti moltes vegades una d'aquestes dues postures: la d'una part dominadora que farà no gosi menjar gaire res fent dietes pràcticament miserables, per tal de no guanyar pes, o de no enfilar-se de potassi, o bé l'altra postura que l'arrossega a fer transgressions freqüents voluntàries o involuntàries que alguna vegada li comporten riscos seriosos per la seva salut.

Cal doncs trobar un camí que permeti fer una alimentació adequada a la malaltia, o sigui, per mencionar alguns dels punts més importants, que no excedeixi en potassi mineral que es troba en quantitats importants a les fruites, verdures, llegums, patates i fruits secs), que aportí la quantitat de sal justa que aquella persona concreta necessita, fet que farà que el pacient no passi gaire set, no agafi gaire pes entre sessió i sessió i controlí millor la tensió arterial; que, a més, sigui suficient en altres substàncies nutricionals: proteïnes, greixos, glúcids, etc., del que dependrà a la llarga el seu bon estat nutricional i de retruc la seva qualitat de vida; i que sigui adaptada a aquella persona concreta, als seus gustos, a la seva manera de fer, a la seva gana, al seu pressupost econòmic, horaris, etc.

El menjar és una parcel·la molt important a la nostra vida tant des del punt de vista biològic com psicològic.

Ens sembla que aquest camí passa entre d'altres fites per la bona formació del malalt en termes dietètics i per la bona coneixença i comprensió per part de l'equip sanitari i en especial la dietista de com és aquell pacient en concret, què li agrada i què no, quins són els seus costums gastronòmics, etc.

Potser així el pacient sabrà fins on pot i li cal arribar des del punt de vista alimentari i l'equip sanitari podrà col·laborar a què el pacient mateix

s'organitzi una alimentació plaent, gratificant en certa manera sense que l'hagi d'allunyar forçosament del seu entorn social i que tampoc deixi de ser adequada a la seva malaltia.

És entre tots que hem de trobar aquest camí.

PARETES BONET, Marina, Dietista
SUNOL GURNÉS, Carme, Dietista
PLA BARTRINA, Josep M.ª, Nutrólog

**RESTAURANT
TAVERNA**

LA AT
GRANO

Carretera Nacional II, Km. 703
☎ 853191
SILS

Amarg o Airc?

Senyors:

M'adreço a la seva revista per tal d'aclarir un dubte que, des de fa temps, tinc respecte de les associacions de malalts renals, degut que sovint per la ciutat de Girona em trobo amb noies que venen números per ajudar els insuficients renals i no he trobat quina és la seva relació amb AMARG.

Mentre que l'Associació de Malalts Renals de Girona es coneix sota les sigles AMARG, els números a què em refereixo es posen a la venda per compte de AIRC, amb seu a Barcelona.

Sé que a Girona solament hi ha una associació que aplegui els insuficients renals i per tant he de considerar que aquestes rifes són una intromissió o, contràriament, vostès accepten la venda d'aquests números a les comarques gironines? En cas afirmatiu, la nostra col·laboració amb AIRC suposa alguna ajuda als malalts renals de Girona?

ECR

Apreciat lector:

En resposta a la vostra carta hem de dir que, efectivament, AMARG és l'associació que té cura dels problemes dels malalts renals a les comarques gironines. L'anomenada AIRC no té cap mena de relació amb AMARG i, per tant, no tan solament ens oposem a la venda de números sinó que en repetides ocasions hem comunicat la nostra negativa a tal efecte i hem denunciat la intromissió, per bé que —segons constatem amb les seves explicacions— les nostres queixes no han tingut efecte.

En tot cas, repetim que AIRC no té res a veure amb l'Associació de Malalts Renals de Girona —AMARG—, l'única que aplega els insuficients renals i assumeix els problemes del col·lectiu a Girona i província.

HAGASE DONANTE - HAGASE SOCIO COLABORADOR

Deseo ser socio colaborador de A.I.R.C. por:
 6 meses 300 pts. 1 año 600 pts.
 Cuota inicial de socio colaborador 100 pts. (2 meses)

Nombre y apellidos
 Domicilio
 Población Provincia
 D.P. Teléfono
 a de de 198

Deseo información en mi domicilio.

La A.I.R.C. obsequia gratuitamente a nuestros colaboradores con Una Cámara CCD-video 8 Sony.
 Estos OBSEQUIOS se elevarán ante Notario el día 28 noviembre de 1986, siendo el n.º de socio colaborador agraciado, anunciado en el diario El País el día 8 diciembre de 1986.
 SOCIO COLABORADOR Deseo ser Socio Colaborador

Nº 80627

No existe forma más humana de demostrar amor, que entregarlo desinteresadamente al necesitado

¡HAZTE DONANTE!

La secció Bústia és oberta a tota mena de suggeriments, preguntes o opinions del lector.

Per adreçar-vos a la nostra revista tan sols heu d'escriure a **AMARG**, carretera de Barcelona, 23, entresol, 2.ª. 17002 GIRONA

TRANSPORTS PRATS, S.A.

VIDRERES

Vendes d'EDREDONS, LLENÇOLS, JOCS DE TAULA... en fil i tergal. Es reserven encàrrecs i es serveix a domicili.

LAGARTERANA

CASA DELS BRODATS

GERMAN MUÑOZ

Mayor, 9 - ☎ 477236 - RIUDELLOTS DE LA SELVA (Girona)

FEU-VOS
 SOCIS
 AJUDEU-
 NOS

...perquè dues persones visquin,
quan tu ja no visquis.

feu-vos donant de ronyó

AGÈNCIA IMMOBILIÀRIA
GESTORIA
ASSEGURANCES

**RIBAS i
MOTJÉ**

Carrer Eiximenis, 12 i 14
☎ 208258
GIRONA

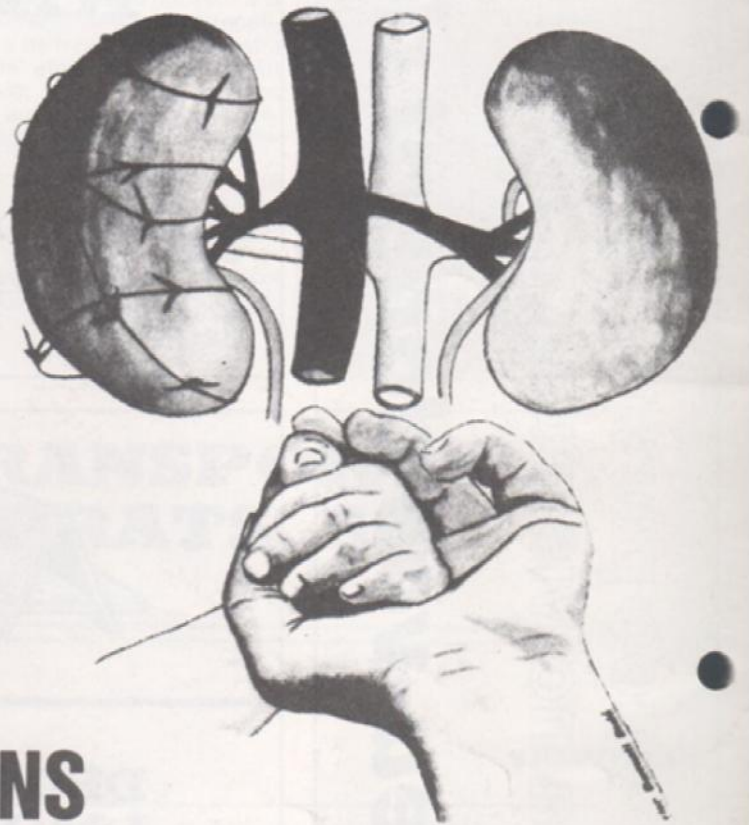

**DECORACIÓ
I MOBLES**

Carretera d'Arbúcies, 26
☎ 86 88 90 - 86 90 29
SANT HILARI SACALM

AMARG / 19

FES ALGUNA COSA PER SALVAR UNA VIDA...!

**ELS TEUS RONYONS
PODEN SALVAR-NE DUES. DONA'LS ARA
PER QUAN JA NO ELS NECESSITIS.**

AMARG

LORENZANA, 34 Tels. 215250 - 215254 - GIRONA